

RADOŠĀ NEDARBNĪCA IDEJU BANKA JEB KUR MEKLĒT LABAS BIZNESA IDEJAS?

2016.gada 13.oktobrī plkst 18:00 – 19:30

Leģenda vēsta, ka Boeing kompāniju no bankrota izglābusi... apkopēja, kas ieteikusi vienkāršu risinājumu, lai novērstu pilotu kļūdas darbā ar lidaparātu sarežģītājiem mehānismiem. **Vai manas zināšanas un prasmes var būt noderīgas citiem? Kā es varu ar tām nopelnīt?**

Savukārt, viena no zināmākajām frāzēm jaunrades kontekstā ir „*viss, ko varēja izgudrot, jau ir izgudrots*” – to teica ASV Patentu valdes vadītājs Čārlzs Duels 1899.gadā. **Kā es varu piedalīties jaunu ideju radīšanā un gūt no tā ienākumus?**

Un kas ir mani īpašie nemateriālie resursi, kas ļautu sasniegt savus mērķus? Kā savas vājās puses un netikumus varu pārvērst par konkurētspējas priekšrocību? Kur meklēt ierosmi jaunām idejām uzņēmējdarbībai un kā pārvērst to naudā?

Radošās NEdarbnīcas mērķis: izmantojot radošās domāšanas pieejas un piemērus, rosināt RSU programmas „Jauno biedru skola 2016” dalībniekus apzināt un **praktiski pielietot** savus iekšējos resursus **konkurētspējīgu biznesa, sociālo, kultūras u.c. ideju** izstrādei un **redzesloka** paplašināšanai, kā arī sekmēt interesi par iesaistīšanos aktīvās pilsoniskās un saimnieciskās aktivitātēs.

Pielietotās metodes: ievadlekcija, labās prakses piemēri, komandu darbs, rezultātu prezentācija.

RADOŠO NEDARBNĪCU VADA: Vita Brakovska, MBA (biedrība ZINIS)

- 10+ gadu praktiska pieredze indivīdu radošo uzņēmējspēju veicināšanā
- radošo spēju aktivizēšanas apmācību izstrāde un vadīšana (600+ pasākumi)
- inovācijas atbalsta instrumentu izstrāde un ieviešana
- starptautiska pieredze radošās domāšanas rosināšanā Baltijā un NVS
- intensīva apmācību pieredze darbā ar publisko, privāto un akadēmisko sektoru
- Eiropas Komisijas atzinība par LIAA konkursa „Ideju kauss” ieviešanu
- Britu padomes metodoloģijas „Nākotnes pilsētas spēle” sertificēta vadītāja
- koka gludināmo dēļu „Gludināmais koks” ražošanas uzņēmuma vadītāja

Vitas kompetences atzinīgi novērtējuši: Britu padome, Nordea banka (Nordea Biznesa skola), SEB, DNB, Lattelecom, G4S, Narvesen, Ventspils Augsto Tehnoloģiju Parks, AAS Balta, Latvijas Zaļais punkts, LR Kultūras ministrija, LR VARAM, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Sorosa Fonds – Latvija, Rīgas Tehniskā universitāte, Daugavpils Universitāte, pašvaldību mācību centri Rīgā un Daugavpilī, pieaugušo izglītības centri plānošanas reģionu administrācijas u.c. Plašāka informācija pieejama www.zinis.lv un www.brakovska.lv

RSU SP Jauno biedru skola 2016

RADOŠĀ NĒDARBNĪCA IDEJU BANKA JEB KUR MEKLĒT LABAS BIZNESA IDEJAS?

2016.gada 13.oktobrī plkst 18:00 – 19:30

Rixwood koka aksesuāri:

Produkts, kas risina konkrētu problēmu vai apmierina konkrētu vajadzību. Labākus panākumus gūst produkti, kuros to autori ieliek „daļu no sevis”.

leskaties: www.rixwood.eu

KIK Helmets – personalizētas velo ķiveres (ideja RISEBA inkubatorā)

Devīze: Brauc droši, brauc skaisti!

Izvēlies ideju, ko praktiski vari īstenot pārskatāmā laika periodā (ja vien tā nav zināšanu ietilpīga un ar būtisku pievienoto vērtību) un testē jau agrīnā stadijā, lai saprastu, par ko cilvēki patiesībā ir gatavi maksāt!

leskaties: www.facebook.com/kikhelmets

Flow design – zīmola apģērbu pakaramie

Produkta pievienotā vērtība – ne vienmēr kaut kas „jāpievieno”, lai rezultāts būtu vērtīgāks! Veidojot produktu, ir jādodomā – kur atrodas mans maksātspējīgais klients?

Dizaineri: Georg Dwalischwili un Jānis Krastiņš

leskaties: www.cliqishere.com

Autine Tools by John Neeman - augstākās kvalitātes naži, darbarīki un ādas izstrādājumi

Panākumu pamatā - kultūrvēsturiskais mantojuma atspoguļojums.

Būtisks ir mārketinga (pārdošanas) plāns jeb konkrēti KĀ tiks līdž savam pircējam?

leskaties: www.autinetools.com

Kas ir LABA (biznesa, sociālā, kultūras, sporta u.c.) ideja?

- risina konkrētu PROBLĒMU
- tā ir tehniski ĪSTENOJAMA
- tai ir atsaucīga MĒRĶAUDITORIJA (motivēts lietotājs, maksātspējīgs pircējs un tml.)
- Tev ir PLĀNS, KĀ tikt līdz mērķa grupai

Eksurskusijas Latvijas purvos www.purvubrideji.lv

Ilze Vainovska – “Noķerts Liepājā”

leskaties: www.liepajniekiem.lv/atslegvards/nokerts-liepaia

Liepājā radīts zīmols “Captured in Liepaja” jeb “Noķerts Liepājā”. Tā autore ir ilggadēja žurnāliste Ilze Vainovska. Sieviete aizgājusi no žurnālistikas un pievērsusies rotu gatavošanai no dzintara, saglabājot tā dabisko skaistumu.

Krāsaini māla zīmuļi augļu formā – siguldietes levas Pastares biznesa ideja

“Attīstot savus pirmos māla krītiņus “Zīmuļi”, daudz eksperimentēju un sadarbojos ar vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem Strazdumuižas internātvidusskolā. Pie krāsainajiem māla krītiņiem dabisko augļu formā nonācu nejauši. Sāku pētīt dabiskās krāsvielas, jo vēlējos radīt tetovējumu līniju. Reiz darba gaitā sanāca, ka uz galda atradās baltais māls, no kā veidoju augļus, un dabisko krāsu pigmenti. Nezināma impulsa vadīta, sajaucu tos kopā, papricējos par diskreto toni un atstāju. Nākamajā dienā māls bija sakaltis. Joka pēc ar to uzvilku kādu švīku. IZRĀDĀS, mālu var lieliski izmantot kā krāsainu krītu!” atceras leva.

leskaties: www.la.lv/trisdimensiju-krasas-pastare

„3H” pieeja - ZINĀŠANAS (erudīcija, intelekts, līdzatbildība), RĪCĪBA (praktiskās iemaņas + “vektors”) un AIZRAUTĪBA (pārliecība, motivācija, empātija)

Trīs lietas, kam jābūt ikvienā idejā (O.Rubenis) - *Logos, Ethos, Pathos*

RSU SP Jauno biedru skola 2016

Latvijā radīts jauns suvenīrs - ēdamais dzintars (2011) - www.saldaisdzintars.lv

Idejas autore Karīna Šišlo ikdienā vada Mazās Ģildes teātra studiju „Vinnijs”. Tieši darbs ar bērniem ir tas, kas ļauj viņai fantāzijas lidojumam, un tā rodas visneparastākās idejas. Par birokrātiskiem šķēršļiem Karīna nesūdzas, jo šī ideja pat ierēdņiem likusi atplaukt smaidā un visur radusi atsaucību.

Atziņa mūsdienās: Ir grūti “izgudrot ko jaunu”, tādēļ pamēģini “izgudrot no jauna”!

Anna Neklesa (Sanktpēterburga)

Dizaina galds, kura aprisēm autore iedvesmojusies no krievu baleta.

Konceptuāla pieeja: starpdisciplinārā pieeja – “špikojam” no citiem

Latvijā radītas jautras idejas *Lickstarter* panākumi pasaulē

Ieskaties: www.lickstarter.eu

Iepriekš sarunā ar laikrakstu *Dienas Bizness* L. Zelgalve par projekta nosaukumu *Lickstarter* izteicās: «Tas ir diezgan provokatīvs, un man nav pārliecības, ka šis nosaukums paliks. Tas ir pagaidu variants.»

Taču tagad uzņēmēja ir mainījusi domas un uzsver: «Nosaukums ir lielisks, un mainīt to vairs netaisos.»

Avoti jaunām biznesa idejām:

Pārmaiņu izmantošana – pārmaiņas pasaulē rada pārmaiņas cilvēku uzvedībā un līdz ar to jaunas vajadzības. **Piemērs:** pieaugošs pieprasījums pēc dizaina

Pārliecību apstrīdēšana – klasiskos pieņēmumus ir lietderīgi pārskatīt laiku pa laiku, un atrodot vājos punktus šajos pieņēmumos un tos izmantojot, ir iespējams radīt jaunus biznesa konceptus un ieviest būtiskas labklājību veicinošas pārmaiņas esošajos procesos. **Piemērs:** GIGI bloks

Gigi Bloks - kartona moduļi bērnu radošuma izpausmēm (www.gigibloks.lv)

Bērniem vienmēr padomā ir kāds grandiozs projekts. GIGI Bloks iedvesmo ķerties klāt pat vistrakulīgākajiem no tiem.

Lai top vērienīgi cietokšņi, pilis, kosmosa kuģi vai pasaku pūķi. Lai izdomai un iespējām visi ceļi ir vaļā. GIGI aizrauj pēc pilnas programmas, pa visu istabu un augstāk par galvu!

Zināšanu un stratēģisko aktīvu izmantošana – ikvienam ir savas unikālas zināšanas un pieredze jeb pamata prasmes, kuras iespējams izmantot ne tikai ierastajā veidā, bet arī daudz dažādos citos veidos. Par vērtīgām pamata prasmēm uzskatāmas tās, kuras nav iespējams viegli atdarināt un kas dod pircējiem pievienoto vērtību. **Piemērs:** @Latvia_prison un **Kranium** (kartona) ķivere

No sapresētiem kafijas biežumiem izgatavotas mēbeles - www.rawstudio.co.uk.
Izmantotās starpnozaru disciplīnas: pārtika + ķīmija + materiālu apstrādes tehnoloģijas.

Kartona ķivere “Kranium” - Anirudha Surabhi (Indija)

Dzenis iedvesmo radīt drošu ķiveri velobraucējiem

Dzenis kaļ ~ 10 reizes sekundē un katru reizi trieciens pielīdzinājums auto sadursmei pret sienu ar ātrumu ~80km/h.

Dzenis ir vienīgais putns pasaulē, kam galvaskauss ir pilnībā atdalīts no knābja. Pa vidu ir mīksts, gofrēts skrimslis, kas absorbē triecienu un novērš galvassāpes.

leskaties: www.kraniums.com

Neapmierinātu vajadzību atrašana – lai atrastu jaunas peļņu nesošas iespējas nepieciešams identificēt klientu vajadzības un paredzēt vēl neapzinātas vajadzības pirms par tām ir iedomājušies konkurenti un pat paši potenciālie klienti. **Piemērs:** retrīti

Elijas nams - Klusums kā vērtība. Kā saziņas valoda.

leskaties: www.elijasnams.lv

Tiem, kam ir interese par **sociālo uzņēmējdarbību:**

Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija – www.sua.lv

Kultūras un radošās industrijas – „Radošā Latvija 2014-2020”

- Kultūras KAPITĀLA saglabāšana un attīstība (Kultūra – identitātes un radošuma pamats)
- Konkurētspējīga KULTŪRIZGLĪTĪBAS un radošums mūžizglītībā
- Konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas
- Radošumu veicinoša KULTŪRVIDE (Kultūras pieejamība un sabiedrības līdzdalība)

Andis Retējums: neparasts ielu muzikants

Otrreizējo izejvielu “otrā elpa” caur mūzikas instrumentiem

Esi atšķirīgs un Tevi pamanīs ĀTRĀK!

RSU SP Jauno biedru skola 2016

Sociālais uzņēmums LUDE - senioru *trešā* jaunība

Tekstils ar labu karmu!

leskaties: www.lude.lv

Kolektīvā ieguldījuma platforma Latvijā

leskaties: www.projektubanka.lv

Zināšanu minimums LABAS idejas attīstībai

- Kas ir **LABA** (biznesa, sociālā, kultūras, sporta u.c.) ideja?
  - risina konkrētu **PROBLĒMU**
  - tā ir tehniski **ĪSTENOJAMA**
  - tai ir atsaucīga **MĒRĶAUDITORIJA** (motivēts lietotājs, maksāspējīgs pircējs)
  - Tev ir plāns, **KĀ** tikt līdz mērķa grupai
- Vislielākā nozīme mūsdienās – **KOMANDAI!**
- Kad domā par tirgu – domā **PLAŠĀK!**
- Izveido **MVP** (minimum viable product) un **testē!**